

Ειλικρίνεια, σαφήνεια και απλότητα: η θέση τους στην ποιμαντική (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2gdEEvL>]

Αρχή της ειλικρίνειας

Μια άλλη βασική αρχή για να είναι αποτελεσματική η επικοινωνία, είναι η αρχή της ειλικρίνειας. Η ειλικρίνεια είναι μια αρετή που δημιουργεί εμπιστοσύνη στις ανθρώπινες σχέσεις και έτσι επιτυγχάνεται η κοινωνική βελτίωση των ανθρώπων που επικοινωνούν. Μια άλλη έννοια που θα μπορούσαμε να τοποθετήσουμε ισάξια της ειλικρίνειας είναι η εντιμότητα. Αν υπάρχουν στη διαδικασία της επικοινωνίας τα στοιχεία της ειλικρίνειας και της εντιμότητας, θα καταστεί η επικοινωνία πιο ουσιαστική και αληθινή, γεγονός που θα φέρει πιο κοντά τον πομπό με τον δέκτη. Σε διαφορετική περίπτωση, της ανειλικρίνειας και του ψεύδους, η εμπιστοσύνη κλονίζεται, εμφανίζεται η καχυποψία και η προκατάληψη (Κοτζαΐβαζογλου Ι & Πασχαλούδης 2002). Όλα τα παραπάνω δεν αποτελούν το καλύτερο πλαίσιο μιας δημιουργικής και ουσιαστικής επικοινωνίας. Τέλος, νομίζουμε πως η αρχή της ειλικρίνειας συμπληρώνει και συμπορεύεται με την αρχή του αμοιβαίου σεβασμού. Είναι έννοιες ανάλογες και όσο μεγαλύτερη είναι η ειλικρίνεια τόσο αυξάνεται ο αμοιβαίος σεβασμός και αντίστροφα.

Σχετικά

με την αρχή της ειλικρίνειας στην επικοινωνία του Κληρικού θα αναφέρουμε ένα ρητό που λέγεται στο χώρο της Εκκλησίας που λέει πως “ χείλη Ιερέως ου ψεύδονται ”. Δηλαδή είναι αδιανόητο να χρησιμοποιεί ο Ιερέας ψεύδη στην επικοινωνία του. Ο Απ. Πάυλος κάνει μια αναφορά σχετική με το θέμα που διαπραγματευόμαστε. Λέει χαρακτηριστικά στην επιστολή του προς τον Ιάκωβο “ ήτω δε ημών το ναι ναι, και το ου ου, ίνα μη εις υπόκρισιν πέσητε ” δηλαδή να είναι το ναι σας ναι , και το όχι όχι, για να μην πέσετε σε υποκρισία. (προς Ιάκωβο επιστολή . Κεφ. Ε, στίχος 12). Υπάρχει ακόμα μια πολύ σημαντική αναφορά που συναντάμε στον Ευαγγελιστή Ιωάννη και είναι το ίδιο σχετική με την προηγούμενη. Λέει λοιπόν στο κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, κεφάλαιο Η και στοίχο 8 “ γνώσεσθε την αλήθειαν και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς ” δηλαδή να ξέρετε την αλήθεια και η αλήθεια θα σας ελευθερώσει.

Είναι πολύ λυπηρό το φαινόμενο του ψέματος από χείλη Ιερέως. Αν αυτό συμβαίνει και γίνει αντιληπτό από τους πιστούς είναι πολύ θλιβερό και απογοητευτικό. Με τον τρόπο αυτό χάνεται το κύρος και η αξιοπιστία του Κληρικού. Γίνεται ο Ιερέας αιτία σκανδάλου. Ακόμα και σε δύσκολες περιπτώσεις είναι προτιμότερη η αλήθεια και η ειλικρίνεια. Στους Ιερείς δεν έχουν τόπο τα μικρά ή τα κατά συνθήκη ψέματα. Ο Ιερέας είναι λύχνος φωτεινός, γίνεται λιμάνι σωτηρίας για τους πιστούς. Είναι παράδειγμα προς μίμηση και όχι προς αποφυγή και αυτό θα συμβεί εάν ο Ιερέας δεν είναι ειλικρινής.

Αρχή της σαφήνειας και της απλότητας

Μια άλλη αρχή που συμβάλλει στην πιο αποτελεσματική επικοινωνία είναι αυτή της σαφήνειας και της απλότητας. Να είναι δηλαδή το μήνυμα που θα στείλει από τον πομπό στον δέκτη όσο γίνεται πιο σαφές, πιο κατανοητό και απλό. Να μην είναι σύνθετο, πολύπλοκο και μπερδεμένο. Για να συμβεί αυτό, θα πρέπει ο πομπός να προσέχει ώστε: α) εάν πρόκειται για προφορική επικοινωνία να είναι καθαρή η άρθρωση, να χρησιμοποιεί λέξεις απλές και γνωστές και να αποφεύγει ειδικές και εξεζητημένες ορολογίες β) στην περίπτωση της γραπτής επικοινωνίας ισχύουν τα ίδια με την προφορική όσον αφορά τις λέξεις και τις ορολογίες, ενώ ακόμα θα πρέπει να προσέχει να τηρεί τους κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού καθώς και ο γραφικός του χαρακτήρας να είναι ευανάγνωστος και γ) στην περίπτωση της μη λεκτικής επικοινωνίας εκεί δυσκολεύονται οι καταστάσεις μιας και απουσιάζουν οι λέξεις και οι εκφράσεις και είναι πιθανό να μην γίνεται αντιληπτό και κατανοητό το περιεχόμενο της επικοινωνίας(Φαναριώτης 2009).

Η αρχή της σαφήνειας και της απλότητας στην διαδικασία της επικοινωνίας του Κληρικού φαίνεται εκ πρώτης όψεως να μην έχει ισχύ. Αυτό γίνεται κατανοητό από το γεγονός πως όλα όσα τελούνται στον χώρο της Εκκλησίας ονομάζονται Μυστήρια. Είναι κάτι δηλαδή που δεν φαίνεται, που δεν είναι αντιληπτό. Είναι δύσκολο να περιγράψεις με σαφήνεια και απλότητα το μεγαλείο του Θεού.

Στις περιπτώσεις που ο Ιερέας επικοινωνεί με τους ενορίτες του πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την συγκεκριμένη αρχή. Να είναι απλός στους τρόπους, στην επικοινωνία του και στην εν γένει συμπεριφορά του. Τα δε μηνύματα που θέλει να μεταφέρει, να προσέχει να είναι κατανοητά και να γίνονται αντιληπτά από τους δέκτες. Θα κλείσουμε τον σχολιασμό στην ενότητα αυτή σημειώνοντας πως σημαντική θέση στην διαδικασία της επικοινωνίας έχει το μορφωτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό επίπεδο των ανθρώπων που επικοινωνούν με τον Κληρικό. Αυτό είναι ένα γεγονός και μια αλήθεια που πρέπει πολύ να προσεχθεί. Θα πρέπει δηλαδή ο Ιερέας να γνωρίζει ποιους έχει απέναντί του και ανάλογα να προσαρμόζει τον λόγο του, τον τρόπο του, και το περιεχόμενο της επικοινωνίας του. Αλλιώς θα μιλήσει στα παιδιά του δημοτικού και αλλιώς σε ένα συνέδριο επιστημόνων.

(συνεχίζεται)